

Ročenka 2023

**SZO PĚSTITELŮ JIŘINEK, MEČÍKŮ A OSTATNÍCH
CIBULNATÝCH A HLÍZNATÝCH KVĚTIN**

BŘEZEN 2024

Výbor SZO ČZS DAGLA

Předseda	Luděk Brzák Sloveč 154 289 03 Městec Králové	tel.: 325 643 741 mobil: 604 756 795 e-mail: dahlia@cbox.cz
Místopředseda	Ing. Jiří Závorka 294 71 Benátky nad Jizerou	mobil: 724 295 474 e-mail: zavorka,jirka@seznam.cz
Jednatel	Jiří Tobiášek 533 71 Dolní Roveň 251	tel.: 466 688 616 mobil: 721 782 200 e-mail: drevosluzby.binko@seznam.cz
Pokladní	Bronislava Madáková Komárov 38 530 02 Pardubice	mobil: 722 942 430 e-mail: madakovab@seznam.cz
Členové:	Pavel Ševčík Vratislav Šíla Soňa Tobiášková	Velké Opatovice Česká Skalice Dolní Roveň
Revizní komise:	Vladimír Nedeliak Emil Kassl Karel Utratil	Praha - Letňany Praha - Letňany Praha - Třeboradice

Běžný účet, kam je možno poukazovat platby: 228947276/0300

Roční členské příspěvky: 300 Kč, studenti a důchodci 200 Kč.

Čestní členové DAGLA

Bronislava Nováková	Praha
Ing. Běla Svitáčková, CSc.	Brno
Ing. Jan Dvořák	Liberec
Svatopluk Masopust	Lnáře
Ing. Jiří Pospíšil	Blansko
Karel Utratil	Třeboradice
Ing. Jiří Václavík	Praha
František Věcek	Praskačka
Jiří Tobiášek	Dolní Roveň

ROČENKA 2023

Vydala jako roční periodikum SZO ČZS DAGLA v únoru 2024

Editor: Ing. Jan Dvořák

Liberec

dagladir@volny.cz

Sazba: Dato Tomáš Varnuška

Náklad: 100 výtisků

Články uvedené v ročence nemohou být přetiskovány bez souhlasu SZO ČZS Dagla

SPECIALIZOVANÁ ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČZS

DAGLA

NÁRODNÍ JIŘINKÁŘSKÁ SPOLEČNOST

ZALOŽENA V ROCE 1926

ROČENKA 2023

SZO PĚSTITELŮ JIŘINEK, MEČÍKŮ A OSTATNÍCH
CIBULNATÝCH A HLÍZNATÝCH KVĚTIN

únor 2024

Liberec

*Děkuji všem autorům článků a fotografií za pomoc při sestavení letošní ročenky
a Mgr. Evě Laurinové za jazykovou úpravu.*

S úctou Jan Dvořák - editor

Slovo předsedy

Luděk Brzák, Sloveč

jako každý rok právě otevíráte ročenku Dagly a na mně je, abych zhodnotil uplynulý rok činnosti našeho spolku.

Ale než se k tomu dostanu, chtěl bych říct, že si velice vážím toho, že naše ročenka stále vychází v tištěné formě. Už několik let se vede diskuse, aby vycházela pouze elektronicky. Náklady na tisk jsou stále vyšší a peníze na financování se shánějí stále hůře. Řada spolků, a někdy i větších, už od vydávání v tištěné formě upustila. Shodli jsme se však, že chceme tištěnou verzi zachovat. Dělalí to tak naši předchůdci a určitě to tak bude lépe zachované pro naše pokračovatele, pokud nějací budou.

Nyní k činnosti v roce 2023. První akcí byla Výroční členská schůze, která se konala začátkem března v Pardubicích. Potěšilo mě, že se sešla většina našich členů, účast byla tedy velká. Opět nás navštívila naše věrná jiřinkářka Sarmite Leja z Lotyšska. Jako vždy proběhl prodej hlíz jiřinek a na konci tombola.

První výstavou, kterou jsem v loňském roce navštívil, byla výstava květin ve Staňkově. Zde jsem byl poprvé. Řadu let jsem její návštěvu sliboval kolegovi Fayovi, ale vždy to kolidovalo s jinou mou výstavou. Tentokrát jsme se rozhodli navštívit Chodské slavnosti v Domažlicích a po cestě se ve Staňkově zastavit. Přijeli jsme neohlášení a překvapený František nás od pokladny vílele přivítal. Na této zahrádkářské výstavě předvedli svoje výpěstky naši členové Čermáková, Fay a Bohdan. I přes brzký termín, byla kvalita květů solidní. Ale hlavně mě překvapily semenáče kolegy Bohdana, které se mu opravdu povedly. Na sále v kulturním domě jsme pobýli asi hodinku a pokračovali dál do Domažlic.

Další výstavou, kterou jsme v loňském roce navštívili a kde jsme zároveň vystavovali, byla obnovená výstava v Čimelicích. Nyní ji pořádá nový majitel zahradnictví pan Trávníček, ale za vydatné podpory bývalé majitelky a organizátorky Ing. Chvalové. A opět nás neklamala. Tak vysokou úroveň jako tady nemá žádná velká květinová výstava v naší republice.

Pak už následovala naše hlavní jiřinkářská výstava v Dolní Rovni. Přestože to dlouho vypadalo, že kvůli počasí budou problémy s květy, příroda opět pomohla. V srpnu napršelo a květů bylo dostatek. Nakonec jsme se shodli, že na této výstavě byly nejlepší květy z celé sezóny. Po výstavě se opět dost oteplilo a nepršelo a na následujících výstavách už tak kvalitní květy nebyly. Tady bych chtěl moc poděkovat Soně a Jirkovi Tobiáškovým za dokonalou organizaci, aranžování, průběh i likvidaci výstavy. Vzhledem ke zdravotním problémům Jirky Tobiáška bylo chvíli ohroženo konání výstavy. Ale nakonec sám vše organizoval z nemocničního lůžka a jeho dcera Soňa s rodinou vše chystala na výstavě. Samozřejmě děkuji i celému výboru a ostatním členům za pomoc při aranžování a likvidaci výstavy. Je vidět, že jsme sehraný tým. Kež nám to ještě dlouho vydrží.

Poslední výstavou, kterou bych zmínil, byla výstava v Hejnících, kterou jsem s manželkou navštívil 14.9. Zúčastnili jsem se zahájení, během kterého se konal i slavnostní křest nové jiřinky „SEVERÁČEK“. Měl jsem v tom tak trochu prsty i já. Začátkem ledna mě oslovil náměstek primátora Liberce Mgr. Ivan Langr, že by chtěl pojmenovat jiřinku po místním dětském sboru Severáček, který slavil kulaté výročí založení. Protože Liberec a Hejnice jsou v jednom regionu,

navrhl jsem konání křtu v Hejnicích. Novošlechtění dodal P. Novák z VÚOZ Průhonice. Slavnostní křest se konal hned po ukončení soutěží za účasti sboru a vystavovatelů. Podrobnosti určitě dodá do ročenky někdo z organizátorů, ale nám se tam moc líbilo.

Na závěr bych chtěl jako vždy poděkovat všem, kteří se během roku podíleli na organizaci výstav po celé republice, a vystavovatelům za dodané květy. V neposlední řadě taky aranžérům, bez kterých si nedokážeme výstavy představit, a panu Dvořákovi za zpracování této ročenky.

Přeji všem úspěšnou jiřinkářskou sezónu.

Naši jubilanti

Jiří Tobiášek, Dolní Roveň

Začnu tím, že přestože stárneme, není letos těch, kteří slaví kulatá jubilea, více. Na leden připadají dva: Karel Šlingr, náš velký znalec a milovník denivek, oslavil osmdesátku hned po Novém roce, tedy 2. ledna. Těším se, že mu budeme moci popřát osobně na výroče hodně zdraví.

O deset let méně bylo naší liberecké Ing. Haně Sorokové. Spíše než květinám se věnuje turistice v Liberecké vlastivědě. Také loni hodně změnila vzhled své rodinné vilky Na Kopečku u Jablonecké ulice. V Hejnicích opět zářily její odrůdy jiřinek. Také jí rádi všichni popřejeme do dalších let hodně elánu i radosti z vnoučat. V březnu (přesně 16.) bude Jaroslavu Erbanovi z Jaroměře sedmdesát. Myslívost a jiřinky mu poskytují drobné radosti ze života. Výsledky na výstavách jsou imponující, a tak jemu i jeho milé ženě přejeme ještě hodně pěkných společných let.

Petr Bohdan je náš výborný autor článků do ročenky a loni jsme měli možnost seznámit se na výstavě ve Staňkově s jeho semenáči. 6. března oslaví krásných 65 let, a tak mu přejeme hodně vítězství ve stolním tenise a také v tom našem společném koníčku – jiřinkách.

Nejmladším z letošních jubilantů je Vráťa Novák, předseda liliářů, ale také jiřinkář z Prahy-Čakovic. Bude mu 19. dubna 60 let, takže hodně zdraví mu popřejeme na výroče.

Přejeme všem jubilantům dobré zdraví a pěkný rok!

Rok 2023 u nás na Západě

František Fay, Staňkov

Výroční shůze Dagly bude asi docela optimistická. Já budu mít ale na tento rok nedobré vzpomínky. Jiřinky jsem vysazoval koncem dubna, aby mi stačily vykvést na již 46. ročník výstavy, který připadl na 13.-18. srpna 2024. Počasí nám ovšem udělalo škrt přes přerozpočet. Letní počasí přálo spíše návštěvníkům koupališť než vysázeným hlízám jiřinek.

Staňkovská meteorologická stanice, která patří do sítě Meteorologického ústavu naměřila dvakrát teplotu +38°C. Jiřinky podle toho vyhlížely a toužebně vyhlížely mne a hadici, abych jim závlahou trochu ulevil.

Čas naší výstavy se blížil a mně kvetlo na zahradě jen 10-15 odrůd.

Ohlížel jsem se, odkud by bylo možné jiřinky do váz získat. Sváta Masopust měl jiné starosti a také jemu to málo kvetlo. Marián Šimko z Průhonice odjížděl na dovolenou. Nakonec jsem sehnal od Petra Bohdana velice pěknou kolekci odrůd a také jeho semenáčů. Jeden z našich členů měl cestu do Mělníka a přivezl od laskavé Jany Čermákové pěknou kolekci kulovitých odrůd. Sám jsem se moc „nepředvedl“, když jsem dodal pouze 8 odrůd.

Na výstavě se líbily zejména tyto odrůdy: HAEVEY COOP, AVIGNON a MAS MURRAY. Bohdan přivezl 20 odrůd. Nejhezčí odrůdy se těžko vybíraly: RUNDALE, HAPET EXOTICA, ANNA MARIE a WANDA'S CAPELLA. Ze semenáčů pak to bylo novošlechtění 37/20. Je to tmavě červená dekoračka žlutě lemovaná - podobá se staré Švitorce.

Už jsem se zmínil o jiřinkách od Jany Čermákové, její GLOBOZA, HAPET DAYDREAM, TISA, JOVEY JOSHUA, NOVAJO, HIGH FLYER a HAPET DUPLO byly magnetem pro návštěvníky.

Na tradiční plzeňskou výstavu v ZOO jsem poslal 2 nádoby s tím, co jsem mohl poslat.

V září byly 3 výstavy po týdně. Po Dolní Rovni na výstavě do Holýšova a do Kolovče jezdím pravidelně. Oběma výstavám chybí to hlavní a tím jsou návštěvníci.

Poslední výstavou, které jsem se zúčastnil, byla výstava zahrádkářů německého okresu Cham a našich Domažlic. Výstava se konala 3. října, kdy je v Německu svátek (Den sjednocení). Vlatní oslavy byly v městečku Chamerau, které je nedaleko Chamu. Územní sdružení ČZS Domažlice zde mělo rozsáhlou expozici ovoce, zeleniny, rajčat a feferonek.

Já jsem dodal na výstavu také svoje jiřinky. Z nich se nejvíce lívily tyto odrůdy: HAPET DAY DREAM HOLLY HILL 6+1, MAS GLAMOUR, JENNIE, ELMA ELISABETH, ORANGE SPARTACUS. Protože bylo teplo v době výstavy, sešlo se velké množství návštěvníků. Zahrádkářská expozice z Domažlicka byla hodnocena velmi vysoko a mne těšilo, že k tomu mohly přispět v závěru sezóny i moje jiřinky.

Bylo dost podstatné, že se výstavy zúčastnil i sám předseda ČZS Stanislav Kozlík. Ten pak předal zemskému radovi Franzi Löfflerovi zlatou medaili ČZS za 36-letou spolupráci našich i bavorských zahrádkářů.

V roce 2025 má být ve městě Furth im Wald celobavorská výstava. Je to jen 20 km od nás a tak se tam snad i já podívám.

Krátce po výstavě jsem se koncem října dal do sklizně hlíz. Letošní rok patří k nejhorším. Hlízy byly malé, větších bylo pomálu. Třeba u odrůdy FABULEUX mám 4 hlízy a stačila vykvést jen jedna. O některé odrůdy jako HRADEČANKA, TAHITI SUNRISE, GRAND PRIX A YAMABIRAKI jsem přišel. Každoročně sklízím tak 11-12 plných zeleninových přepravek, letos mi na všechny hlízy stačilo pouhých 7 přepravek.

Na závěr bych rád všem popřál dobré zdraví a také to, aby se počasí umoudřilo a naše jirínky nestrádaly jako letos.

Jiřinkové slavnosti 2023 v České Skalici

Ing. Jiří Závorka, Benátky nad Jizerou

I v letošním příspěvku do ročenky vás chci seznámit se svými názory a postřehy z návštěvy Jiřinkové slavnosti v České Skalici. Tentokrát jsme si s manželkou na výlet do východních Čech vytvořili větší časový prostor. Jeli jsme poprvé v neděli, abych viděl, jak se řezané úbory jiřinek dokážou poprat s vysokými teplotami, které zrovna o víkendu panovaly, ale hlavně proto, abychom zhlédli odpolední kulturní vyvrcholení slavností. Po dopolední prohlídce jiřinek jsme si udělali turistickou vložku, v rámci které navštívili náhodský zámek a pěknou rozhlednu Na Signálu. Pak jsme již pospíchali, abychom nezmeškali odpolední koncert swingové kapely Big Band Dvorský z Dvora Králové a také slavnostní vyhlášení ankety návštěvníků o nejkrásnější jiřinku.

Jak jsem již předeslal, dopolední čas byl věnován prohlídce venkovních výsadeb a expozic řezaných úborů jiřinek. Tak jako v loňském roce jsem na pozemku pod tvrzí procházel bohatě kvetoucími porosty jiřinek, které zde nabízelo Langrovo zahradnictví z Rájce – Jestřebí. O trochu horší mikroklima pro vegetaci jiřinek vždy panuje na terase před budovou muzea, kde je pravidelně výsadba jiřinek Muzea Boženy Němcové. Výsledný pohled na obě výsadby byl opět velice pozitivní. Znovu se musím opakovat. Výborné půdní podmínky podpořené kvalitním péstitelským servisem dokážou udělat zázraky a vysoká úroveň obou venkovních expozic je toho důkazem.

Řezané úbory jiřinek byly již tradičně instalovány v budově muzea a ve větším množství ve sklepních prostorách Maloskalické tvrze. V letošním roce sem dokázali pořadatelé přilákat 12 vystavovatelů, což považuji za velký úspěch, neboť naší hlavní spolkové výstavy v Dolní Rovni se zúčastnilo 11 pěstitelů. V muzeu byly naaranžovány 3 expozice. Muzeum Boženy Němcové nám představilo 17 odrůd jiřinek. Velice zajímavé bylo porovnávat řezané úbory ve vázách s úbory na rostlinách vegetujících třeba 5 metrů od výstavních stolů. Zde mě zaujala především odrůda Barbary Gateway – dekoračka, kombinace žluté a lososové, dále červená dekoračka Caproz Jarry Garcia. Velkým bonusem obou jiřinek byla bohatost kvetení. Další odrůda Steidler byla nominována mezi jiřinky usilující o titul nejkrásnější jiřiny výstavy. V anketě obdržela můj hlas. V roce 2017 byla pokřtěna po majiteli zájezdního hostince, ve kterém dnes sídlí muzeum. Oranžovou semikaktusku se žlutými špicemi vyšlechtil Jiří Langr. Venkovní expozice prozradila i její negativní vlastnost a tou je tvorba vzrůstných keřů. Z Pardubic přijel Martin Klieger se 16 odrůdami a nezklamal. Z mého pohledu zde měl lepší expozici než před týdnem v Dolní Rovni. Ocenil jsem zejména malou dekoračku Oreti Adele, lososová se žlutým nádechem, dále již všeobecně známé odrůdy Sabrina a Gloriosa. Výstavní premiéru v České Skalici měla Ludmila Matoušová z Černčic. Premiéra to byla úspěšná, vždyť se prosadila i v soutěži o nejkrásnější jiřinku. Mezi 14 odrůdami, které zde představila, bych vyzdvihl menší fialovou dekoračku Embassy.

Do horní části Maloskalické tvrze byly umístěny jiřinky pěti vystavovatelů. Prezentace jiřinek Exnarova zahradnictví z Trebešova se od loňska kvalitativně příliš nezvedla, a proto jsem ohodnotil jejich expozici na výstavě za nejméně podařenou. O důvodech negativního hodnocení jsem se více rozepsal v loňské ročence. Naopak sousední výstavní kolekce jiřinek od Benedikta Navrátila ze Žamberka dokázala mou duši potěšit. Nepřivezl sice odrůdu Philip

Campos, kterou jsem vloni zahrnul velkým obdivem, ale téměř stejné emoce u mne vyvolal pohled na velkokvětou dekoračku Sir Alf Ramsay – lila na bílém základě. Odrůdu vyšlechtil v roce 1999 anglický šlechtitel Cleaver. Přes svůj věk se stále úspěšně prosazuje, buď individuálně, nebo v kolekcích na nejspokojenějších výstavách jiřínek v anglickém Wisley a Harrogate. Řada mých kolegů ji představila na našich výstavách, ale ne v tak dokonalém provedení, což u mne vyvolalo pocit problémové odrůdy, a proto můj zájem o zařazení této jiříanky do mého sortimentu ochabl. Představený exponát jsem vyhodnotil jako nejlepší, který jsem spatřil v roce 2023. Za pozornost stála také prezentace známé, ale také starší odrůdy Snow 'n Tell – oranžově červená, žlutě pruhovaná. Obdobně jako vloni jsem pozitivně hodnotil výstavní expozice Jaroslava Loufka z Trutnova a Marie Severýnové z Hoříček. V loňském hodnocení výstavní kolekce Vladimíra Nedeliaka z Horního Lánova jsem se kriticky vyjadřoval k nevhodnému uspořádání exponátů (na malém prostoru moc váz), což znehodnocovalo estetický pocit z vnímání celé expozice. Letos to už byla prezentace hodna jeho postavení v hierarchii vystavovatelů jiřínek. Líbily se mi odrůdy My Pride, Sabrina, Akita no Hikari a Snow 'n Tell.

V dolní části tvrže bývá již tradičně nejchladněji i nevlhčeji. Potvrdil to i letošní rok, kdy zrovna v době naší návštěvy bylo venku pěkné vedro, ale podmínky pro uchování svěžích květů zde byly přímo ideální. Často zde bývají ale prostorové problémy, tak jako v letošním roce, kdy se tu tísnily jiříanky dvou špičkových vystavovatelů Dagly Jaroslava Erbana z Jaroměře a Ing. Františka Rezaniny z Račic nad Trotinou. Oba spoustu let vzájemně spolupracují a rovněž při výběru jiřínek favorizují spíše velkokvěté odrůdy, které samozřejmě vyžadují větší výstavní plochu. S množstvím úborů jiřínek, které přivezli na výstavu, by společně pokryli celý sklepní prostor, o který se museli podělit ještě se dvěma vystavovateli. Zejména František měl své exponáty napěchované v sklepním výklenku, kde si je nemohl návštěvník ani pořádně prohlédnout, natož vyfotit. Přitom zde představili podle mne celkově nejhorší úbory jiřínek na výstavě. U obou vystavovatelů dominovala odrůda Wyn 's Aspen Glow – velkokvětá semikaktuska, kombinace lososové se žlutou amerického šlechtitele Wynne (2011). Potěšily mě i kvalitní prezentace mé oblíbené tmavočervené fimbry Kenora Macop a velkokvěté bílé, fialové žíhané dekoračky AC Paint (Greenway 2010). I Jaroslav a Jana Kolenovi z Měččan přivezli na výstavu řadu pěkných exponátů, jako příklad bych uvedl už starší odrůdu Almands Climax nebo semikaktusovku Mingus Randy – bílá, lila špice. Langrovo zahradnictví z Rájce – Jestřebí zde představilo výstavní kolekci čítající přes 20 odrůd, vesměs vhodných k řezu do kytic, které tvoří podstatnou část sortimentu jiřínek zahradnictví. Jiříanky této kategorie jsou také oblíbené u veřejnosti a jejich úbory jsou nejvíce prodávány. I v mém sortimentu po skončení výstavní činnosti jiříanky k řezu silně převládají. Některé z nich se nalézaly i v Langrově expozici.

Vedle venkovní prezentace i jejich vnitřní kolekce mě potěšila. Zvláště bych vyzvedl známé odrůdy Cornel, April Dawn a Vulkan. Posledně jmenovanou odrůdu jsem poprvé spatřil v roce 1984, kdy jako účastník zájezdu Dagly do SRN jsem navštívil zahradu pana Pfitzera ve Fellbachu, který v roce 1979 Vulkanu vyšlechtil. Samozřejmě vzbudila moji pozornost a patří mezi mé oblíbené odrůdy dodnes. Kladu si otázku, proč má takovou výdrž. Odpověď nacházím pravděpodobně v udržovacím šlechtění Vulkanu, které určitě probíhá u Langrova zahradnictví a u Josefa Bystrého. Z dalších jiřínek mě zaujaly odrůdy Caproz Jerry Garcia, Gunilda – oranžově červená dekoračka se žlutým okrajem a Kaprys – růžovofialová kaktuska se žlutým základem.

Odpolední program jsme začali návštěvou hrobů Františka Hurdálka a Josefa Myslimíra Ludvíka, dvou velkých osobností úzce spojených s popularizací pěstování jiřínek ve východních Čechách. Oba hroby leží u zdi barokního kostela Nanebevzetí Panny Marie naproti budově muzea. Vyvrcholením jiřínkových slavností byl odpolední koncert kapely Big Band Dvorský, v rámci kterého proběhlo slavnostní vyhlášení výsledků návštěvnické ankety o nejkrásnější jiřítku. Ta se pak stává symbolem slavností jiřínek následujícího roku. Letos se mohlo vybírat z 11 nominovaných odrůd. O popularitě ankety také svědčí nárůst odevzdaných hlasů. V loňském roce hlasovalo 816 lidí, letos 1095. Nejvíce hlasů (209) obdržela růžovofialová jiřítko Purple Taiheijo. Pěstitelem vítězné odrůdy byl, tak jako v loňském roce, Vladimír Nedeliak z Horního Lánova. V pořadí druhá se umístila odrůda Steidler, která získala 156 hlasů, kterou zde představuje Muzeum Boženy Němcové. Na třetím místě skončila s 153 hlasů odrůda Kelvin Floodlight od pěstitelky Ludmily Matoušové z Černčic. Tato světle žlutá velkokvětá dekoračka dokázala okouzlit hlasující diváky, i když je to věkem taková jiřínková babička, neboť ji vyšlechtil již v roce 1959 australský šlechtitel McDoughlem.

Závěrem bych chtěl pozvat nejen milovníky jiřínek na příští výstavu a doporučuji, aby si program výletu ještě zpestřili nějakou turistickou aktivitou. Nám se takto prožitý den moc líbil. V době, kdy na činnost většiny zájmových spolků negativně dopadá demografický vývoj společnosti, tak se nejen u mne v myslí vynořují pochyby o budoucím vývoji naší organizace Dagla. Návštěva České Skalice mě černě myšlenky rozehnala, když jsem viděl takové výsledky obětavé práce pracovníků Muzea Boženy Němcové. Odjížděl jsem s pocitem i vírou, že tady i v budoucnu na jiřítky nezapomenou.

Můj rok 2023 nejen s jiřinkami

Jana Čermáková, Čečelice

V roce 2023 jsem vystavovala celkem na 14 výstavách a jiných akcích.

Tradičně první výstavou sezóny byla výstava KVĚTY na výstavišti v Lysé nad Labem, která se konala ve dnech 13.-16. července 2023. Zde jsem byla jediná, která vystavovala jiřinky. Je to vždy náročné vybrat hodnotné květy počátkem července a ještě těžší pak květy obměnit. V letošním roce mému kolegovi Zdeňku Šourkovi v tomto termínu nic nekvetlo.

Moje jiřinky se vzhledem k velkému suchu dostaly také později (29.-30. července) i na zámek v Holešově. Tam je společně se svými přivezl Mgr. Šourek.

Následovala počátkem srpna tradiční výstava květin ve Staňkově u Domažlic. Její pořadatel František Fay zoufale sháněl jiřinky, když u nich nekvetlo skoro nic. Stejně jako v Holešově na Moravě, i ve Staňkově jsem vystavovala jiřinky poprvé.

O pár dní později pořádali zahrádkáři u nás 19. srpna pouťovou zábavu v Čečelicích. Kromě květin se zde vystavovaly také loutky ze dřeva, malíři zde měli svá díla, také repliky nábytku, kraslice i odznaky.

O týden později jely mé jiřinky do Zvířetic u Bakova nad Jizerou na akci nazvanou „Babí léto na hrnčířském dvoře 2023“. Zde byly společně s jiřinkami a mečíky také moje chryzantémy. Mečíky a lilie vystavovali Pavel Nejedlo a Jaroslav Koníček. Květiny doplňují výrobu a prodej současné bakovské keramiky v nádherném prostředí.

První den měsíce září bylo slavnostně otevřeno místní čečelické muzeum a archiv. Zde byly poprvé vystaveny nálezy, které dodali občané Čečelice a okolních obcí. Nálezy byly po celé září a říjen doplňovány mými květy.

Následuje ve dnech 2.-3. září Národní výstava jiřinek v krásném prostředí sokolovny v Dolní Rovni, podrobně ji na jiném místě popsal Tomáš Sehnoutka.

Vedle pěstování jiřinek a chryzantém se věnuji už 30 let mykologii. V regionálním muzeu na Mělníce jsem ve dnech 6.-18. září okrášlila jiřinkami vystavených 120 druhů jedlých, nejedlých i jedovatých hub.

Již několik let vystavuji ve skleníku zahradnictví Dahlia moje chryzantémy u příležitosti „Jiřinkových dnů“ ve Slovcích. V tomto roce se u Brzáků křtila také nová odrůda ROZHLASKA.

Pár hodin poté jsou moje jiřinky jako každý rok v Praze-Letňanech. Na letošním ročníku se nás (vystavovatelů) sešlo 11.- 12. září v krásném sálku obřadní síně městské části celkem sedm. Podrobněji o této výstavě píše Emil Kassl.

Nebudu psát v této ročence o mých mykologických výstavách, kde doplňuji exponáty hub také svými jiřinkami. Je to všeobecně známo. V roce 2023 jsem se nemohla pro souběh dvou mezinárodních výstav zúčastnit výstavy v Hejnicích. Moje jiřinky putovaly do Velkých Opatovic, kde jsem získala pohár za nejlepší expozici výstavy a velice si toho cením.

I přes nepřízeň počasí to byl skvělý rok. V tom dalším budu muset s ohledem na věk a některá zdravotní omezení trochu ubrat. Z letošních 500 kultivarů budu pěstovat méně a také nebudu moci zvládnout tolik výstav a prezentací.

Přeji nám všem dobrý rok, lepší počasí a těším se na vás i návštěvníky výstav.

Mezinárodní výstava jiřinek v Dolní Rovni – září 2023

RNDr. Tomáš Sehnoutka, Jablonec nad Nisou

Rok 2023 byl pro jiřinky celkem příznivý. Pozdní jarní mrazíky se nedostavily. V horkém létě jsem měl možnost závlivky, a tak mi jiřinky kvetly už od druhé poloviny července. S prvními úbory jsem se ale mohl potěšit již dříve na už tradiční výstavě Květy na výstavišti v Lysé nad Labem. Tam je pro radost návštěvníků přivezla naše aktivní členka paní Jana Čermáková. V srpnu se mi pak jiřinky představily v plné kráse, a tak jsem se přirozeně těšil na zářijovou Národní výstavu v Dolní Rovni.

V pátek 1. září se do sokolovny v Dolní Rovni sjelo celkem 11 vystavovatelů, kteří přivezli 2826 úborů ve 475 odrůdách. Aranžéři měli plno práce, když z dovezených jiřinek vytvářeli krásná aranžmá.

Výstava byla zahájena v sobotu 2. září. Hned v přízemí u vstupu byla již tradičně expozice Jany Čermákové z Čečelic. Ta přivezla 260 úborů od 33 odrůd, mezi nimi osvědčenou EVELINE, žlutou FIDALGO BUTTER BALL, růžovou JOWEY JOSHUA či oranžovou SYMFONII. Jana získala za nejlepší kolekci kulovitých odrůd Pohár zahradnictví DAHLIA. Mimo tuto expozici mohli jsme v přízemí obdivovat ještě dalších pět expozic. Tou menší (co do počtu úborů) byly jiřinky Ing. Benedikta Navrátila ze Žamberka (64 úborů od 27 odrůd). Již dlouho jsem neviděl tak krásně vybarvenou odrůdu ALFRED GRILLE. Pozoruhodná byla i odrůda SHOW'N TELL – obří rudá semikaktuska se žlutavými špicemi petálů. Největší obdiv však sklídila obří žlutá kaktuska INLAND DYNASTY, která byla s průměrem 26 cm druhým největším úborem výstavy. Krásná expozice byla oceněna pohárem starosty obce Dolní Roveň.

Ing. František Řezanina představil 112 květních úborů od 33 odrůd jeho sortimentu. Zaujala mne odrůda MINGUS WESLEY – velký květ v barvě lila namodralé. Osvědčený KELVIN FLOODLIGHT tentokrát nebyl největším úborem výstavy. Tím se stala obří červená dekoračka HIEN, která Františkovi přinesla s průměrem 27 cm Putovní pohár UMO I. Pardubice.

Jaroslav Erban z Jaroměře vystavil 165 květů ve 33 odrůdách. Mezi nimi nechyběly: oranžová BEN HUSTON, fialová fimbria TORNADO LOU, či obří WYNŠ ASPEN GLOW. Tato pěkná expozice byla oceněna putovním pohárem Sv. Masopusta.

Martin Kliegr z Pardubic přivezl 117 květů ve 25 odrůdách. Návštěvníky jistě potěšil pohled na stříbrnou klasiku HAŠLEROVA PÍSNIČKA. V Martinově expozici nechyběla ani moje oblíbená lotyšská odrůda RUNDALE.

Na konci dolního sálu se ukázaly v plné kráse jiřinky našich polských přátel. Dvojice Stanislaw Lipień a Jacek Piechaczek vystavila 135 květů ve 24 odrůdách. Zaujaly mne tyto odrůdy: HAPET FOCUS, HIEN, tartanu podobná ATILLA, dále AUDACITY či půvabný LESK. Do Polska putovala zvláštní cena poroty Pohár SZO GAGLA.

V horním sále obsadily pravou stranu sálu jiřinky Mgr. Zdenka Šourka ze Smilovic. Ten přivezl 305 květů v 58 odrůdách. Návštěvníci mohli obdivovat rakouské odrůdy P. Haslehofera HAPET SKYLINE, HAPET AMETHYST a také již loni obdivovanou odrůdu HAPET YELLOW LACE. Ptal jsem se Zdeňka, jak mu tato odrůda roste. Říkal však, že bude obtížné udržet ji v dobrém zdravotním stavu. Krásná byla také odrůda HARISMA – středně velká dekoračka tmavě růžová se žlutým středem. Velice pěkná expozice byla oceněna Putovním pohárem statutárního města Pardubice.

Marián Šinko dovezl z průhonického VUKOZ 345 květů v 59 odrůdách. Krásná aranžmá byla již tradičně umístěna na jevišti velkého sálu. Z odrůd, které se mi líbily, to byla především odrůda STO LET BABIČKY (bílá dekoračka), KOMTESA HORTENZIE – zářivě oranžová kaktuska, pavoukovitá kaktuska JINDRA. Do Průhonice si Marián odvezl Pohár předsedy ČZS.

Ve středu sálu zářily jiřinky Jirky Tobiáška. Vystavil 397 květů ve 48 odrůdách. Všechny budily velkou pozornost návštěvníků. Nechyběly mezi nimi čistě bílá fimbria MINGUS IDA, žlutá CECILKA a velký úbor odrůdy VASSIO MEGGOS. Odrůda FRANTIŠEK UDRŽAL byla odměněna Pohárem předsedy územního sdružení ČZS Pardubice jako nejlepší dvoubarevná odrůda výstavy.

Největší expozici přivezl a aranžoval náš předseda se svou ženou a dcerou. Brzákovi museli naaranžovat 788 květních úborů 102 odrůd jiřinek. Mne zaujaly tyto odrůdy: AVIGNON (světle lila s fialovým žíháním), žlutá RUYCROFT MAGNUM, čistě bílá balka PRINCEZNA IVANA ANDRLOVÁ, vděčná MYSTLESS BRANDY a velmi dobrý klon starší dvoubarevky Dr. MILOŠ GÁLA. Krásná expozice získala putovní Masopustův pohár.

Vladimír Nedeliak dovezl z Krkonoš 138 květů ve 34 odrůdách. Obdivoval jsem kvalitu a vybarvení květů odrůd BOLD ACCENT, RANCHO, POP STRATON či BUGA MÜNCHEN a SHOW'N TELL. Vladimírova kolekce jiřinek byla vyhodnocena jako nejlepší expozice výstavy. Krkonoš bude jistě mít radost z Poháru Pardubického kraje.

Putovní historický pohár z roku 1926 pro osobnost roku propůjčil výbor DAGLY za celoživotní činnost Františku Valenovi ze Znojma.

Ke zdárnému průběhu výstavy přispěl i občerstvovací tým paní Tobiáškové. Již pátý ročník naší výstavy v Dolní Rovni se vydařil. Díky polským členům DAGLY to byla Mezinárodní výstava. Věřím, že v příštím roce bude „roveňská“ opět stejně zdařilá.

Letňany jsou část Prahy

Emil Kassl, Praha

Sešli jsme se již po osmnácté v obřadní síni letňanské radnice. Začátek září (11.-12.) je pro jiříanky skoro ideální termín. Horší je to, že v té době běží také jiné výstavy. Přesto se nám sešlo devět expozic. Chyběl ze zdravotních důvodů Karel Utratil.

Své jiříanky tak vystavili: Vladimír a Pavel Nedeliakovi, Jana a Martin Čermákovi, Drahomíra Ebertová, Mgr. Zdeněk Šourek, Jiří Konečný, liliář Vráta Novák a moje maličkost.

Paměť je věc ošidná a tak si čtu v zápisníku o jednotlivých expozicích:

Nedeliakovi: BLACK JACK, PINELANDS PAM, RANCHO, KÖNIGIN KATJA

Čermákovi: STO LET BABIČKY, L.A.T., HAPET DUPLO, CORNELL, BRINZE

D.Ebertová: HAPET SPIRIT, VČELKA MÁJA, HAŠLEROVA PÍSNÍČKA

J. Konečný: AC PILLOW, ANCE, BROTHERS, BON ODORI, HOLLYHILL, COTTON CANDY NICK Sr, RUNDALE

Z. Šourek: SEMENÁČ VUKOZ PRŮHONICE, BANGKOK, ALIZE ROBAN REGAL, LIGA

Z mých: T.A.EDISON, RYBNÍK, HAPET MONA LISA, RUNDALE, SHOW'N TELL, SPIDER WOMEN

Tradičně spatřuji nejvyšší přínos této výstavy v pocitu propojení s přírodou a určitým ulehčením od každodenních starostí. To, co prožíváme při návštěvě dětí ze školek a nižších tříd základních škol, se nedá slovy ani vyjádřit.

Děkujeme návštěvníkům výstavy a také speciálně vedení MČ Prahy 18 za velmi důstojné zázemí výstavy.

Kalendář výstav

Výstavy, kterých se členové Dagly zúčastní v roce 2024

datum	místo	druh výstavy
10. – 11. 8.	Staňkov u Domažlic	oblastní
31. 8. – 1. 9.	Dolní Roveň	národní
6. – 8. 9.	Česká Skalice	oblastní
7. – 8. 9.	Velké Opatovice	mezinárodní
9. – 10. 9.	Praha Letňany	oblastní
12. – 15. 9.	Hejnice	mezinárodní
21. – 22. 9.	Velké Březno	místní
12. 10.	Kopidlno	školní

Křtiny nové odrůdy v Hejnicích

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Již tradiční Mezinárodní výstava jiřinek a soutěž mladých aranžérů se konala nejen v prostorách hejnického kláštera jako každoročně, ale tentokrát i na rozsáhlé klášterní zahradě venku.

Liberecký pěvecký soubor dětí a mládeže se jmenuje Severáček a má svou dlouholetou tradici i mezinárodní úspěchy. Z iniciativy náměstka primátora Liberce jsme měli možnost oslavit kulaté výročí existence souboru i tím, že soubor má od letošního roku i svou odrůdu jiřinek.

Při výběru vhodné nové odrůdy padl výběr na průhonickou odrůdu Ing. Petra Nováka. Mezi milovníky pomponek je holandská odrůda FRANZ KAFKA dostatečně známá a oblíbená.

Severáček je mutací zmíněné odrůdy a podařilo se díky našemu předsedovi na křtiny přivést krásné úbory. Luděk říká, že to bylo do poslední chvíle velmi nejisté. Na své zahradě měl pouze dvě hlízy, které právě v době křtin nakvetly a mohl je tak přivést do Hejnic.

Novošlechtění pomponek je docela složitá záležitost. Ing. Novák získal mutaci ve zcela odlišné barvě. Z obrázku můžete získat přesný dojem: jedná se o bílou mutaci s fialovým žilkováním. Pikantní je i historická skutečnost, že Franz Kafka Frýdlantsko ještě v období Rakouska-Uherska navštívil, jeho sestra zde studovala.

Severáček si poctu v každém případě zaslouží. Před křtinami jsem seděl v místní bazilice a obdivoval pěvecké výkony členů sboru.

Střední škola hospodářská a lesnická ve Frýdlantu se jako každý rok postarala o zdárný průběh výstavy i soutěže mladých aranžérů. Díky dvěma polským vystavovatelům jsme mohli dodržet přívlasek „mezinárodní“ u titulu výstava jiřínek. V době před výstavou onemocněl náš RNDr. Tomáš Sehnoutka a tak tentokrát chybí jeho hodnocení. Poháry jsme museli přidělit podle našich nejlepších znalostí. Nejvíce jich cestovalo do Polska.

Vlastní soutěž aranžérů nebudu popisovat, měl jsem v den zahájení opravdu napilno. Snad mi to pro tentokrát prominete.

Výstava Velké Opatovice

Pavel Ševčík, Velké Opatovice

Výstava ve Velkých Opatovicích proběhla ve dnech 16. a 17. září a několika letech se vrátila do prostor Moravského kartografického centra. Návrat do těchto prostor souvisel s kulturním programem naplánovaným na dobu konání výstavy, od něhož se očekávalo i zvýšení návštěvnosti. I když záměr organizátorů, zvýšit pozdějším termínem počet vystavovatelů, nebyl příliš úspěšný, přesto se výstavy zúčastnilo osm vystavovatelů a ti dodali téměř 250 odrůd ve velmi slušné kvalitě. Šikovné ruce aranžérek vytvořily krásné vazby a ty vhodně rozmístily do prostoru, takže celkový dojem byl velmi dobrý. Vadou na kráse bylo, že z technických důvodů bylo zrušeno slavnostní zahájení výstavy.

Výstavu obeslali Jana Čermáková s tradičními odrůdami pomponek a ballek, myslím si, že po zásluze získala pohár za nejlepší expozici. V dekoračních odrůdách dominoval Benedikt Navrátil a získal Dokoupilův pohár. Dragonův pohár za kaktusové odrůdy získal Stašek Lipieň. Staškovi bych chtěl ještě jednou poděkovat, že jiřinky na výstavu poskytl. Pohár pro pěstitele amatéra získal Mgr. Zdeněk Šourek za pestrou paletou odrůd a tvarů. Jan Král z Bystrého získal zvláštní pohár za velmi pěknou expozici. Pohár předsedy Dagly obdržel VÚKOZ Průhonice. A poslední pohár předsedy ČZS získal Luděk Brzák za ucelený sortiment. Výstavu navštívilo přes 400 návštěvníků. Velké poděkování patří všem vystavovatelům a aranžérkám. Tolik k výstavě ve Velkých Opatovicích.

Ještě bych se rád zmínil o jiřinkách v Německu. Při cestě k přátelům do města Elbingerode jsem navštívil i centrum jiřinek v Německu a to Bad Köstritz včetně jiřinkářského muzea a zahradnictví Paula Panzera. Již na začátku města je malý parčík kde Panzerovi každoročně vysazují část svého sortimentu a nejen tam, ale po celém lázeňském městě. Každé místo vhodné pro jiřinky je jimi vysázené. Tak jak jsem uvedl i parčík byl vysázen nepřeberným množstvím odrůd. Je asi zbytečné uvádět odrůdy což by byl velký výčet, ale spíš to hlavní, krásně kvetly a super vzrůst a zdravotní stav. To se moc často nevidí. Od tud jsme se přesunuli do objektu muzea kde je jednat vnitřní expozice, ale i venkovní výsadby starých odrůd, které jsou minimálně 50 let staré. Vnitřek muzea byl uzavřený a ani několik žen pracujících ve výsadbách nějak nejevilo zájem nás pustit dovnitř. Tak jsme prohlédli venkovní prostory, ale bohužel srovnání s poslední návštěvou toho muzea vyznělo negativně. Výsadby byly hodně slabé (výškově) a také zdravotně nic moc. Tak jsme se přesunuli do zahradnictví Paula Panzera. Hned na úvod mě upoutal barevný katalog, který obsahoval i odrůdy Jiřího Václavíka Jiřího Kaňky. Cena byla vskutku lidová, jen tři eura za skutečně kvalitní výtisk rozsahu naší ročenky. Odrůdy obsahovaly výšku, typ, průměr květu, rok vyšlechtění a šlechtitele. Celkem 384 odrůd. Další věcí, která mě upoutala byl velký nástěnný kalendář, kde byly jiřinky spojené se stolováním. Také velmi zdařilé dílo v ceně pouhých sedm euro. No a vzorové výsadby, kde je na 400 odrůd, prakticky téměř celý sortiment. Opět krásně kvetoucí a zdravé. Už nás, ale tlačil čas tak jsem odcházel velmi nerad, snad se tam ještě podívám na delší dobu. Srovnání je snad jen s výsadbami na ostrově Mainau. Jak už to v životě chodí, jsou chvíle veselí i smutné. K těm smutným patří pokus o návštěvu v Heidenau u Engelhardtů. Při zpáteční cestě domů jsem tak učinil, ale za plotem bylo snad jen deset rostlin a pole kde byly tisíce jiřinek kryla tráva. Tolik k jiřinkám v roce 2024.

Novošlechtění v Plzni – Radčicích

Ing. Petr Bohdan, Plzeň

Letos jsme ve Staňkově v západních Čechách a na výstavě jiřinek v ZOO Plzeň vystavovali vedle známých odrůd také několik našich semenáčů a byli jsme mile překvapeni žádostí, zda bychom mohli do ročenky přispět krátkým článkem o našich semenáčích. O našem amatérském šlechtění jsem napsal článek již do ročenky 2022. Při třídění fotek vidím, že naše první semenáče z let 2012 až 2015 už téměř nemáme. Po jejich několikaletém vysazování vyprchalo prvotní nadšení a většinou se ukázalo, že mají sklon dělat holé středy, mají tenčí stonky nebo je ohýbají apod.

Ne každý rok se podaří sebrat dostatek semen pro vysazení v dalším roce. Je třeba, aby se povedl dlouhý podzim bez mrazů a aby v něm bylo málo dešťů a ranních mlh, které způsobují plíseň na odkvétajících květech. Takový dobrý rok byl podzim 2019, takže největší množství semenáčů máme z roku 2020, kdy jsme je vysadili. Pro další vysazování jsme vybrali nejlepší, ale v září 2023 jsme je po třech letech zase kriticky prošli a některé další vyřadili. Do ročenky si dovoluji dát naše současné nejlepší a čas je zase prověřit.

Semenáč 37/20
je podobný
typům Švitorka,
Caballero či
Maxime, ale k
světle červeným
žiháným petálům
se světlými okraji
má většinou ještě
střed do žluta

Semenáč 26/20
je podobný
jiřince Jennie, ale
má větší podíl
růžového žihání

Semenáč 60/20 je rovněž podobný typům Caballero a Maxime, ale barva je jiná - fialová s bílými okraji

Semenáč 22/20 – jedním z rodičů byla patrně odrůda Mingus Toni, ale naše růžové květy s tmavě růžovým žháním jsou sytější a kvalitnější

Semenáč 28/20 – něžně světlorůžová barva se žlutým středem se barevně nepodobá žádné naší jiřince, možná tvarem květu připomíná odrůdu Wanda s Aurora. Rostlina roste bujně, její výška je 170 – 200 cm, je mohutná se silnými stonky s pevnými obřími květy s pevným květenstvím o průměru 20 – 25 cm. Považujeme ho za náš nejlepší semenáč.

Jiřinky v roce 2023 ve Lnářích

Svatopluk Masopust, Lnáře

Byl to rok pro jiřinky příznivý, ale pro mne po výsadbě hrozný. Prakticky po celou dobu růstu jiřínek jsem pro nemoc nemohl nic dělat, a tak vše zůstalo na mé ženě. Marodil jsem dlouho, ale dobře to nakonec dopadlo. Teprve v letošním roce (v lednu 2024) jsem dostal chuť něco dělat. Musel jsem ale manželce slíbit, že hodně omezím výsadbu. Takže jsem už teď většinu hlíz prodal. Zůstalo mi pár stovek malých hlíz a z těch budu zakládat na množení do skleníku vždy po jednom kuse, abych zachoval sortiment.

Několik slov o novinkách ve Lnářích: Předně jsou to jako vždy Američanky. Tou první je odrůda AC CASCADIA od Greewaye. Je to nádherná bílá fimbria. V roce 2023 byla ještě lepší než moje MMAS PRIDE. Další odrůda od téhož šlechtitele je menší semikaktuska AC SANDRA. Ta je oranžově červená a má bílé okraje. Je to už starší odrůda z roku 2012. Bohužel trochu trpí na slunci a ztrácí bílé okraje.

Od Američana Manuela je odrůda ALLENS IMAGINATION. Je to velká dekoračka (23 cm průměr). Má šeříkově lila barvu, trochu nevýraznou. Byla vyšlechtěna 2022.

Eugen Kenyon je autorem následujících odrůd: RIVERS CANT ELOPE (tvar úboru je podobný známé odrůdě BLOMQUIST JEAN). Má dobrý stonek, oranžově růžová, průměr kolem 20 cm. Druhá odrůda RIVERS CARLA je perfektní malá dekoračka, skoro černá. Rok introdukce neznám.

Američan Toedtli vyšlechl červenou fimbrii FELIDA SPLENDOUR v roce 2022. Já nejsem moc na fimbrii, ale přesto tato u nás zůstane.

Od „mého“ Steva Meggose jsem dostal několik odrůd. Jsou to pěkné sorty, ale zmíním se pouze o žlutočervené fimbrii BRULICK (průměr 22 cm, má sklon dělat pupek).

Z Anglie je dnes problém dostat balíček, ale povedlo se! Odrůda SERVAL MEGAN je malá dekoračka, světlivě červená. Je to opravdová „řezovka“, v roce 2011 ji vyšlechl Bratcher. Druhá malá dekoračka WESTERTON GRACE. Vyšlechl ji Brit Hodgson v roce 2018. Bílá barva s jemným nádechem růžové.

Z USA je odrůda WBC od Kenyona, ta je purpurová z roku 2017. Další je malá dekoračka CHILLY, krásně růžová, netrpí na slunci, ale nemám žádné údaje.

Japonec Miyabushi poslal 20 odrůd. Za zmínku stojí RAUSHU (jeho vlastní) obří dekoračka bílorůžová z roku 2017. Ostatní letos zkusím, co to bude za parádu.

Na konec mého povídání něco také o mých vlastních odrůdách:

MAS PURPLE SHAGGY----NX Purpurově levandulová, zvláštní tvar úboru o velikosti 24 cm

MAS ELLEN je nepravidelná červená dekoračka - 26 cm, výška 140 cm

MAS STRIPED malá dekoračka žíhaná žlutočervená, nízká 100 cm

MAS JENNY – malá semikaktuska – žlutá, červeně žíhaná, je to taková veselá sorta

MAS YELLOW PRIDE – je to „dvacítká“, svítí na záhonu jako VICKY a má dobře postavený květen

Tak to je všechno o co jsem se chtěl s vámi letos podělit. Do nové sezóny přeji všem mnoho krásných jiřínek.

Co je nového v Británii?

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Na počátku roku jsem dostal šedesátistránkovou britskou publikaci Winter Bulletin 2024. Je to moje každoroční potěšení, když si mohu sednout a začít srovnávat předchozí rok u nás a u nejstarší jiřinkářské společnosti.

Slovník, tužka a britská ročenka dlouho zabírají místo na psacím stole. Probírám se texty a vybírám to, co by asi mohlo zajímat nás. Letošní první dojem je ten, že i u nich se život konečně vrátil do doby „předkovidové“.

Začnu jako vždy tím, co je nového. Dave Spencer popisuje letos zkušenosti se 17 odrūdami. Můžete mi věřit, že jeho pohled je objektivní. Jeho popisy jsem musel překládat dost volně, jiřinkářská angličtina má přece jen své tajnosti a ta britská teprve. Tak mi promiňte, že překlad byl zjednodušený.

Obří a velkokvěté odrůdy

COORABELL BOB - pochází z Austrálie. Konkrétně z Nového Jižního Walesu. Vyšlechtila ji rodina Wedd. Patří svými 25 cm mezi dekorační velkokvěté odrůdy. Zajímavá je barevnými odstíny. Ze středu tmavočervené petály přecházejí až k bílým špicím. Výška rostlin okolo 80 cm.

WARRAVIEW CALULU je další australanka, vyšlechtil ji John Rows. Semikaktuska, štíhlé petály mají výrazně oranžový odstín a úbor dosahuje 27 cm průměr, výbornou hloubku úboru, která je podepřena silnými stonky.

WAKEFIELD IMPERSONATOR patří mezi velkokvěté semikaktusky od Grahama Daviese z australského Ainsley. Žluté, jemné petály, 25 cm průměr, výška 100 cm.

Další australankou, kterou vyšlechtil Robert Curl, je HARROLD C. Čistě bílá velkokvětá semikaktuska s perfektní stavbou výstavního úboru. Tvoří kompaktní keře o výšce 1 m.

ELLY'S PRIDE byla další, kterou jsem pěstoval druhým rokem. Dekoračka o průměru 25 cm, barva světle bronzová (je to holandská odrůda Geerlingse a pochází ze staré známé odrůdy HAMARI GOLD). Je zdravá, bujně roste, při výšce 78 cm má pěkné stonky.

Středně velké jiřinky

AC COWLITZ je vyšlechtěná Kenem Greenwayem z USA. Dekorační odrůda o průměru 20 cm, barva je růžově-fialová, výška keřů cca 1 m, úbory jsou dobře uspořádány a otevřený dopředu a jsou nesené silnými stonky.

Coorabell Bob

Warraview Calulu

Wakefield Impersonator

Harold C

Úbory fimbry NADIA RUTH byly letos proti předchozímu roku trochu menší. Také na keři kvetlo méně úborů. Velikost úboru skončila na 20 cm, výška keře 1 m, barva světle růžová.

Až z australské Tasmanie je odrůda DEVON RADIANCE od Charlie Smitha. Je to tmavě červená dekorační odrůda, průměr úboru do 20 cm, má tvar u dostatečnou hloubku. Od stejného autora je sytě červená odrůda DEVON APACHE, ve zkouškách se jevila jako výstavní odrůda, úbory snadno dosahují průměru 20 cm. Jedná se o jasnou dekoračku. Mohu doporučit stínění v případě plného slunce – mohla by vadnout.

Už druhým rokem pěstuji rakouskou odrůdu HAPET TRIUMPH. V letošním roce potvrdila znovu své kvality. Tmavě bronzové úbory jsou neseny silnými stonky na pevných keřích. Výška 75 cm.

KIRTON SALPAL je velmi pěkně formovaná dekorační odrůda sněhobílé barvy. Dvacetimetřové úbory mají dobrou hloubku a na zkušebních záhonech byly dobře vidět.

LAURA CHRISTINE pochází od Elaine Fenton z Nového Zélandu. Je to fimbria s růžovými petály a žlutým středem úboru. Rostliny jsou vysoké 1 m a nejlepší úbory poskytují při ponechání 6 pater.

Malé odrůdy

Tato skupina byla u mne v tomto roce slabá. SEVILLE – skotská dekorační odrůda vyšlechtěná Tomem Cleghornem. Bledě oranžové úbory o průměru, výška 125 cm. Úbory mají výbornou hloubku i tvar.

Miniatury

ASJOHN TWI – ELLA – dekoračka fialové barvy od Grahama Johnsona. Vidím problémy se středy na počátku kvetení. Později tyto problémy zmizí. Jemně formované úbory rostou na silných keřích.

ASJOHN Honeycomb tato odrůda je bezpečně lepší z obou Grahamových odrůd. Mají jasně oranžově růžové úbory s výbornou stavbou.

EYE CANDY jsem pěstoval již také druhým rokem. Odrůdu vyšlechtil Tom Cleghorn. Kvetě celou sezonu a prakticky nevytváří špatné úbory. Keře jsou vysoké 125 cm, zdravé. Úbory nakvétají dobře celou sezonu.

BLYTON ERMINE byla jedna z mých „hvězd“ letošního roku. Kulovité úbory mají průměr 10 cm, výška 125 cm. Kvetě celou sezonu.

AUNTIE BABS – loni jedna z nejlepších. Pochází ze Skotska (Tom Cleghorn). Je krémově růžová s bílými odstíny, výška 1 m. V letošním roce mám od stejného autora odrůdu GINGER. Je opravdu zrzavá. To byla letos druhá z mých „hvězd“. Svítivě oranžová dekoračka, výška také 1 m, úspěšná na výstavě v Essexu na konci srpna. Úbor má ostře řezané petály, výborný zdravotní stav a také silné stonky.

Pěstuji také tmavě červenou dekoračku ROSSENDALE DONALD už druhým rokem. Vyrála letos ve zkouškách svými 10 cm úbory v Leedsu.

Prvním vítězným semenáčem lana Sutherlanda je jasně růžová odrůda AUNTIE BERYL, výška keřů 1 m, kulovité úbory o průměru 10 cm. Když budete vyštípovat přebytečné kvítky, poskytnete vám špičkové výstavní úbory.

A C Cowlitz

Nadia Ruth

Devon Radiance

Devon Apache

Kirton Dr Salpal

Laura Christine

ASJohn Twi-ella

ASJohn Honeycomb

Blyton Ermine

Ginger

Rosendale Donald

Auntie Beryl

Nové odrůdy jiřinek v zahradnictví ve Slovči

Luděk Brzák, Sloveč

Tak jako každý rok, i v loňském roce jsem vyzkoušel řadu nových odrůd jiřinek. Protože se nám potvrzuje vzrůstající zájem o balky a pomponky, opět jsem jich několik nových vyzkoušel. Pozorujeme také, že jdou do módy menší a střední dekoračky v pastelových barvách. Naopak o kaktusky a semikaktusky není takový zájem, v nabídce máme některé kvalitní odrůdy z této skupiny (Cecílka, Daniela, Magic Moment), kterých je třeba v tomto roce objednáno jen několik kusů.

V loňském roce jsem měl asi 40 nových odrůd, tak bylo na co se těšit. Jako nejzajímavější se mi jeví tyto odrůdy.

Od Staška Lipieně je to odrůda AC COUGAR, která pochází z USA. Semikaktuska, velikost květu je kolem 17 cm a výška asi 120 cm. Barva květu je červená, přecházející ke středu do žluté. Špičky květních lístků jsou světlé. Kvetě bohatě a až do konce sezony měla pevné stopky. Je to zajímavá odrůda, budu ji určitě dál pěstovat.

ARTHUR'S DELIGHT – odrůda, která pochází z Anglie. Je to velkokvětá dekoračka, velikost květu je 20 cm, výška rostliny 120 cm. Barva je bílá přecházející ke středu do žlutozelené barvy. Kvetla bohatě, ke konci sezony měla trochu slabší stonky a klopila květy. Možná to ale bylo způsobeno počasím, budu ji dál zkoušet. Jinak se jeví jako kvalitní bílá dekoračka.

Arthur's Delight

RHANNA TAMMY – novozélandská odrůda. Velkokvětá dekoračka s květem o velikosti kolem 25 cm, výška rostliny 130 cm. Barvu má světle oranžovou, přecházející ke středu do žluta. Kvalitní odrůda, která má opravdu silné a pevné stopky. Budu ji určitě dál pěstovat.

Jako tradičně jsem si objednal několik odrůd i od Petra Haslhofer z Rakouska. Nejvíce mě zaujaly tyto čtyři odrůdy.

HAPET SWEETHEARTH – kaktusovka třepenitá, velikost květu je asi 18 cm, výška 120 cm. Barvu má bílou s růžovými špicemi. Zajímavá odrůda pro milovníky třepenitých odrůd, mezi které se také řadím. Kvalitní, bohatě kvete, má pevné stopky. Budu ji určitě dál pěstovat.

HAPET LABYRINTH – dekorační, velikost květu je kolem 18 cm, výška 100 cm. Jedná se o červenou variantu všem dobře známé odrůdy Labyrinth, se kterou má i stejné vlastnosti. Budu ji určitě dál pěstovat.

HAPET FRANZ – malá zvlněná dekoračka, velikost květu je kolem 13 cm. Barva květu je červená. Přestože červených odrůd je velké množství a mnohdy mezi nimi není prakticky žádný rozdíl, tato na poli vynikala. Ať svou výškou, ale i bohatým kvetením po celé léto. Velkou předností této odrůdy je, že ani v horkých dnech loňského léta téměř nebledla a stále si držela svoji barvu, což u červených odrůd není běžné. Tato vlastnost bude asi do budoucna u nových odrůd ceněná, protože horká léta nás čekají asi stále častěji.

Hapet Franz

HAPET MAGNIFICO – jedná se o balku, velikost květu je asi 8 cm, výška rostliny 110 cm. Barva květu je ohnivě červená, přecházející ke středu do žluté. Předností této odrůdy je její rané kvetení, začala kvést mezi prvními z novinek a kvetla až do podzimu na dlouhých pevných stopkách. Na poli z dálky září. Hodnotím ji jako nejlepší z novinek v loňském roce. Budu ji určitě dál pěstovat.

Od Jirky Orlička z Krucemburku jsem získal několik japonských odrůd. V loňském roce se tak trochu „rozjel“ a objednal přímo v Japonsku větší množství odrůd. Protože nemá možnost je namnožit, ujal jsem se toho já a získal jsem na vyzkoušení asi 15 odrůd. Z těch zajímavých bych zmínil odrůdu SEITEN AKOGARE. Je to leknínovka, velikost květu má kolem 15 cm, barva květu je růžovo žlutá. Bohatě kvete a má dlouhé pevné stonky. Zajímavá odrůda. Potom bych zmínil ještě dvě okružovky, a to PANDA – červeno fialová s bílým okružím a SEISO – světle fialová s fialovým okružím. Obě budu určitě dál pěstovat a možná časem doplním do nabídky.

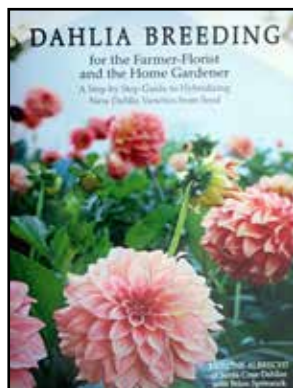
V loňském roce se nám také mimořádně zadařilo v nových semenáčích. Z vysazených asi 300 kusů se objevilo asi 20 nových nadějných semenáčů. Zvláště jeden, na který se v letošním roce obzvláště těším. Je to dekoračka, tmavě zářivě červená, tmavě stínovaná, prostě neobvyklá barva, která se špatně popisuje. Velikost květu kolem 15 cm. První květ, který vykvetl jsem vystavoval v Dolní Rovni a vzbudil opravdu pozornost u všech jiřinkářů. Uvidíme co ukáže v letošním roce.

Závěrem bych chtěl všechny milovníky jiřinek, pozvat k nám do Slovice, na tradiční Jiřinkové dny. V letošním roce se konají v termínu 14. a 15. září. Na poli bude možné vidět celý náš nabízený sortiment jiřinek, včetně novinek a našich novošlechtění. Opět chystáme bohatý doprovodný program, včetně tradičního křtu nové odrůdy. Celý program výstavy najdete na našich internetových stránkách: www.dahliabrzak.cz.

Všichni jste zváni.

Recenze knihy „Šlechtění jiřínek“ od Kristine Albrecht

Jiří Kaňka, Helena Medková

Roku 2020 vyšla kniha „Šlechtění jiřínek“ s podtitulem „Pro farmáře – floristy. Návod krok za krokem do šlechtění nových odrůd jiřínek ze semen.“ Nejprve několik slov o autorce. Kristine Albrecht je prezidentkou Monterey Bay Dahlia Society a je členem výboru American Dahlia Society. Vyšlechtila více než 50 nových odrůd, které poznáte podle toho, že jejich jména mají vždy prefix KA` s. Nejznámější je zřejmě KA` s Cloud – velkokvětá, dekorační, jemně růžová. Kristine Albrecht není typický šlechtitel šlechtící výstavní jiříčky. Vzhledem k tomu, že své květy prodává floristkám a aranžérkám, pochopila, že tyto skupiny mají specifické požadavky na květy jiřínek, atomu přizpůsobila své šlechtitelské cíle.

Jaké kapitoly tedy najdete na 71 stranách knihy: Základy o jiříčkách, Genetika jiřínek, Cílené vlastnosti ve šlechtění jiřínek, Strategie opylení, Sběr semen, Klíčení semen, Budoucnost vašich semenáčů, Vedení záznamů, Šlechtění pro farmáře – floristy, Nákup semen. Celá kniha je psána jednoduše, přehledně a cílí skutečně na ty, kteří se šlechtěním jiřínek teprve začínají. Popis metod je obecný, takže dobře poslouží i těm, kteří chtějí šlechtit jiříčky nikoli jen pro aranžování.

Kapitola Základy popisuje skutečně jen základní pojmy. Není zde dokonce ani zmínka o historii vzniku současných jiřínek, ani jejich botanické zařazení. Něco málo z toho najdeme v následující kapitole Genetika jiřínek. Tato kapitola je však asi nejméně užitečná z celé knihy. Autorka stála před obtížným úkolem – jak v knize pro zahrádkáře vysvětlit alespoň základy genetiky. Třebaže na knize autorka spolupracovala s Virginíí Walbot, profesorkou rostlinné genetiky na Stanford University, nedozvíte se ze zajímavé genetiky jiřínek téměř nic. Chybí zde vysvětlení, že moderní jiříčky jsou křížencem dvou rozdílných botanických druhů a že v sobě nesou celý genom obou původních druhů, což má za následek jejich nesmírnou rozmanitost barev. Je škoda, že zde nejsou alespoň odkazy na další literaturu.

V kapitole Cílené vlastnosti šlechtění jiřínek autorka popisuje jednotlivé vlastnosti (znaky), na které se soustřeďuje. Patří mezi ně velikost květenství, počet petálů, tvorba hlíz, postavení květenství na stonku, barva květenství, síla stonku, časně nebo pozdní kvetení, trvanlivost ve váze, tvar květu. Součástí kapitoly jsou i definice jednotlivých pojmů a popis 21 forem jiřínek podle American Dahlia Society (ADS).

V kapitole Strategie opylení jsou podrobně popsány jednotlivé možnosti opylení od volného opylení, kdy vlastně všechnu práci odvedou včely, až po roční opylování. Tato kapitola bude pro začátečníka velice užitečná. Zvláště ruční opylování autorka vysvětluje podrobně, krok za krokem, vše dokumentují názorné fotografie. Součástí kapitoly je i popis anatomie květu, fotografie blizny, pestíku, pylu.

V dalších kapitolách autorka popisuje sběr semen, jejich uskladnění a následné klíčení. Autorka preferuje naklíčení semen mezi vrstvami navlhčeného papíru (ubrousku). Tato pracná

metoda má své opodstatnění pokud máme několik málo semen z cenného křížení, ale jinak stačí výsev do zeminy v ploché misce, neboť semena jiřínek klíčí velice dobře. V kapitole Budoucnost vašich semenáčů autorka vysvětluje praxi ve Spojených státech, systém zkušebních zahrad a jak do nich zaslat svá novošlechtění.

Co říci závěrem? Jedná se o poměrně stručnou publikaci, graficky velice pěkně zpracovanou, se spoustou celostránkových fotografií, na kterých naleznete zejména odrůdy vyšlechtěné autorkou. Kniha bude určitě užitečná všem, kteří se šlechtěním začínají. Bohužel zde chybí seznam doporučené literatury, kde by se zvědavější čtenář dozvěděl více.

Aký je ten svet malý... aj tie kruhy sa uzatvárajú

Ing. Tibor Podhradský, Pezinok

Spočiatku sa mi ani nesnívalo o tom, že raz budem písať príspevok pre pána Jana Dvořáka do „jiřinkářské ročenky“. Len náhoda a povestné uzatváranie kruhov chceli, aby som sa s pánom Dvořákom zoznámil.

Pamätám si, ako sa pestovaniu georgín/jiřinek, gladiol a ruží venovala celý život moja mamina. Plynutím času jej však roky pribúdajú (91) a kvetiniek v záhrade postupne ubúdalo.

Čírou náhodou mi pestovanie georgín po rokoch vstúpilo opäť do života vďaka inšpirácii z oblasti kultúry, a to konkrétne divadla. Prvým podnetom bola pre mňa oslava životného jubilea nádhernej osobnosti česko-slovenského divadelného a filmového umenia – pani prof. Emílie Vášáryovej.

Pri vyhľadávaní na internete som natrafil na informáciu, že v minulosti bola vo VÚKOZ Průhonice pánom Jiřím Václavíkom vyšľachtená „jiřinka“ pomenovaná práve po pani Emílii Vášáryovej. Oficiálne jej ju odovzdal p. Jan Dvořák na medzinárodnej výstave kvetov Flora Olomouc v r. 2002. Po rokoch pestovania síce zo záhrady pani Vášáryovej vymizla, ale verím, že sa tam čoskoro navráti.

Georgíny patria medzi jej obľúbené kvety už od útleho detstva, kedy ich v jej rodisku Hornej Štubni pestovala babička. Aj preto im v jej záhrade patrí vždy čestné miesto.

Táto informácia vo mne vzbudila záujem o vyšľachtenú jiřinku, a preto som začal hľadať po všetkých záhradníctvach, či ju majú v ponuke. Nikde však o nej nebolo ani chýru, ani slychu. Kontaktoval som veľa predajní a pestovateľov a už si, žiaľ, nespomeniem, ktorý z nich mi poradil, aby som zavolať do VÚKOZ Průhonice.

Mal som veľké šťastie, že som získal kontakt na pána Petra Nováka, ktorý ma veľmi potešil odpoveďou na moju otázku: Kde by sa hľadaná jiřinka dala získať? Oznamil mi, že uvedenú jiřinku udržujú v rámci genofondu ich výskumného ústavu. Po krátkom vykreslení môjho príbehu mi prisľúbil, že sa pokúsi túto jiřinku namnožiť. To sa mu aj podarilo a na jar 2023 bola jiřinka vysadená v mojej záhrade vo Viničnom (pri Pezinku). Tu sa spomínané uzatváranie kruhov začína – lebo hľuzy georgín mi pán Novák poslal po kamarátovi z vojny – čírou náhodou z Pezinka, ktorý ho práve navštívil v Průhoniciach.

Kvetinky pekne vyrástli a na jeseň som sa vybral s kyticou jiřinek do divadelnej kaviarne v SND na stretnutie s pani Emíliou Vášáryovou. Kyticke sa neskutočne potešila a neverila vlastným oči, že je to tá jej „jiřinka“. Hneď si začala spomínať na výstavu v Olomouci, kde jej ju p. Dvořák odovzdal, a prejavila záujem o rozhovor s ním.

S manželkou na oslave narodenín prof. Emílie Vášáryovej

Na našom neskoršom stretnutí sme p. Dvořáka telefonicky kontaktovali. „Spojení se zdařilo“ a rozhovor po rokoch srdečne potešil obe strany.

Ak sa vrátim k názvu môjho príspevku Aký je ten svet malý..., rád by som sa podelil o zopár perličiek z rozhovoru s p. Dvořákom. Hneď pri mojom prvom telefonáte s ním sa ma spýtal, či volám v súvislosti s pani Vášáryovou – čo ma prekvapilo, ale aj veľmi potešilo, pretože o mne dovtedy nič netušil. Následne, keď som sa predstavil, že som z Pezinka, prekvapil ma druhýkrát, pretože Pezinko, ale aj Modru a Limbach veľmi dobre pozná.

V Modre má dokonca priateľa - vinohradníckeho odborníka p. Vladimíra Sodomu, ktorý na moje prekvapenie zasa spolupracoval s mojím dedkom Ondrejom, ktorý pracoval ako hlavný správca vinohradov a vínnej pivnice v JRD Viničné. Od mojich detských čias, kedy som často chodil za dedkom do vinohradov, sa poznám s p. Sodomom aj ja. Navyše v rámci družby, ako spomínal p. Dvořák chodili pezinskí kombajnisti do Česka pomáhať počas žatevných prác na poliach. Po dlhých rokoch teda spolu s p. Dvořákom zisťujeme, že sme sa obaja v rovnakom čase nachádzali na úpätí Malých Karpát v okolí Pezinka, Modry, Limbachu a Viničného – len sme o sebe netušili.

O to viac ma teší, že som vďaka jirínkam – kvetinám môjho detstva – bližšie spoznal pani prof. Emíliu Vášáryovú i pána Ing. Jana Dvořáka a pomohol im obnoviť si spomienky na časy minulé. A tu sa ten malý svet a jeho kruhy uzatvárajú.

Na záver im obom želám veľa úspechov na umeleckom i „jirínkářskom“ poli a všetko najlepšie do ďalších rokov.

~ ~ ~

Ako bonus pripájam pozdrav od pani prof. Emílie Vášáryovej:

„Bolo pre mňa úžasným prekvapením, keď som sa dozvedela, že v Průhoniciach vypestovali georgínu Emíliu Vášáryovú. Ja ich pestujem na počesť mojej babičky, ktorá ich mala vždy plnú záhradu. V mojej záhrade som pestovala aj georgínu Emíliu, ktorú som dala aj mojím kolegom v divadle, aby si ju posadili. Lenže georgína sa nám počas tých rokov stratila, aj keď som niekedy mala pocit, že mi v záhrade vyrástla – ale nebola to Emília.

O to väčšie prekvapenie bolo, keď som ju pred pár mesiacmi uvidela v kytici – tak sa priznám - že mi slzy vyhrkli. Kyticu mi priniesol pán Podhradský – no a to bol pre mňa ešte ďalší dvojnásobný sviatok. A tak sa teším, že som zase nadviazala kontakt aj s pánom Dvořákom a vlastne mám pocit, že Emília stále žije a je tu.

Tak som vďačná za všetko a som rada, že sa začíname zase o ňu trochu zaujímať a ja dúfam, že ju zase vypestujem v mojej záhrade.

Pozdravujem všetkých a ešte raz ďakujem za ten úžasný darček všetkým, ktorí mi tú georgínu Emíliu darovali.“

prof. Emília Vášáryová, Bratislava

Věra a Eduard Šťastní z Jaroměře

Průkopníci v pěstování okrasných květin

RNDr. Tomáš Sehnoutka, Jablonec nad Nisou

V roce 2023 uplynulo sto let od narození manželů Šťastných, kteří na své zahrádce v Dolách u Jaroměře významnou měrou přispěli k zavedení nových druhů okrasných květin v tehdejší Československu.

V létě 1988 mne zaujal inzerát v časopisu Zahrádkář, ve kterém manželé Šťastní nabízeli k prodeji nové odrůdy denivek. Rozhodl jsem se tehdy, že se na jejich květy přijedu do Jaroměře podívat.

To, co jsem uviděl, předčilo všechna očekávání. Plané druhy denivek jsem znal již ze svého dětství. Rostly ostatně i u našeho domu, ale jejich květy se denívkám, které mi ukázal Eduard, podobaly jen vzdáleně. Poprvé jsem uviděl velké květy nejrůznějších čistých barev. Žluté, oranžové, čistě růžové, fialové, červené i čistě bílé.

Také listy rostlin byly tmavší než světlezelené listy planých denivek.

Paní Věra mezitím uvařila kávu a Eduard při ní vyprávěl, že většinu denivek získává z USA od firmy Klehm. Ta už v té době vypěstovala tetraploidní odrůdy, které lépe rostou a mají větší květy než běžné diploidy. Když uviděl Eduard moje nadšení z krásných květů, řekl mi, ať si vyberu odrůdy, které se mi nejvíce líbily. Tak jsem asi za měsíc obdržel z Jaroměře sazenice prvních dvaadvaceti denivek, které mi už v dalším roce vykvetly a udělaly velkou radost.

To už se psal rok 1989, na jehož konci došlo k pádu totalitního režimu. Nadále jsem jezdil do Jaroměře nejen v době kvetení denivek. Tou dobou měli Šťastní přes pět set odrůd. Na jaře poskytovala jejich zahrada nádhernou podívanou na více než 1200 registrovaných odrůd narcisů. Ve své době to byla největší sbírka narcisů v republice. Péče o ni byla nepředstavitelně náročná. Každým rokem manželé jednu třetinu cibulí vyndávali ze záhonů a tepelně ošetřovali ve vodě o 43°C proti larvám narcisové mouchy.

V devadesátých letech jsem se také zařadil mezi pěstitele a šlechtitele denivek. Vzájemně jsme se navštěvovali na svých zahradách v době květu. Manželé ke mně přijížděli se svým psem Arem. Ten ale musel být přivázan.

Své výpěstky prodávali ve stánku na výstavě Svět květin v Trutnově. V té době ovšem měli už své odrůdy odkvetlé. Rád jsem jim tehdy z mé zahrady na Jablonecku poskytoval nakvetlé stvolky, aby kukující mohli vidět, jaké skvosty manželé nabízejí ke koupi.

Manželé Šťastní byli podnikaví už od mládí, jak mi později vyprávěli jejich synové. Stíhali toho opravdu hodně: Eduard choval slepice už jako školák. Později k nim přišli holubi. Angorské králíky chovali manželé na vlnu, ze

kteře matka pletla svetry a čepice pro trojici synů. Exotické ptactvo poletovalo ve voliérách na zahradě i v půdních prostorách domu. Na konci šedesátých let přijela norčí farmu filmovat dokonce Československá televize. Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let chovali nutrie.

Z květin pěstovali kaktusy, na všech parapetech jim doma kvetly africké fialky. Na zahradě pak rozkvétaly klatovské karafiáty a pivoňky mnoha zajímavých odrůd, gladioly a samozřejmě desítky odrůd jirinek. Jejich hlízy pak každý podzim stěhovali ze zahrady vzdálené 3 km od sklepa v počátcích na vozíčku, později pak nově zakoupeným autem.

Zkušenosti s pěstováním narcisů a denivek využili k vyšlechtění nových odrůd. Krásný plnokvětý narcis pak Eduard pojmenoval CZECH VERA po své ženě. O nové kultivary denivek projevil zájem botanické zahrady v Průhonicích, Praze-Troji a v Olomouci. Mnohé z jejich odrůd získaly česká i zahraniční ocenění.

V novém století už oběma manželům ubývaly síly. Stále více jim pomáhali synové. Nakonec denivky po rodičích převzal Ing. Jiří Šťastný a péči o zahradu jeho bratr Vladimír.

Kdykoliv jsem jel vlakem přes Jaroměř, nezapomněl jsem zajít na návštěvu k Věře a Eduardovi do jejich útulného bytu. Vyprávěl jsem jim, co je nového ve světě denivek.

Oba manželé se dožili úctyhodného věku a vzpomínka na laskavost a vřídlost zůstane nejen v srdci jejich blízkých, ale všech, kterým květiny od nich přinesly radost.

Jak jsme nejeli na výstavu BUGA 2023 MANNHEIM

Ing. Jan Dvořák, Liberec

Od jara roku 2023 jsem chystal zájezd mikrobusem na Spolkovou zahradnickou výstavu do Mannheimu. Mělo to fungovat, jako v roce 2005, kdy jsme s Vlastíkem Hellerem, který má autodopravu KUKUBARASro z Hejnic navštívili výstavu BUGA v Mnichově. V dávných letech vozil od nás „šňůrou“ exponáty jiřinek k Pavlu Ševčíkovi. Počítal jsem s tím, že se vyjede v pátek, přejede se do Domažlic, kde jsem měl zamluvený nocleh. Ráno brzy vyrazit a stihnout dojet na slavnostní zahájení jiřinek v halách.

První změna byla v tom, že odvolal svou účast Sváta ze zdravotních důvodů. Následovalo zjištění, že je to opravdu dlouhá trasa i při dělení na dvě půlky. Takže musí jet dva řidiči. Ubylo jedno sedadlo pro jiřinkáře, pak se zjistilo, že nový mikrobusem má o jedno sedadlo méně než ten „mnichovský“. Vyžadovalo to vyjednávání s našimi členy.

Poslední kapka spadla, když jsem zjistil, že mé ženě není dobře a nemohu ji nechat doma samotnou. S „těžkým srdcem“ jsem tedy zájezd odvolal, zrušil rezervaci noclehů a informoval německé kolegy. Nakonec jsem si uvědomil, že za ta léta od roku 2005 se hustota provozu a výskyt bouraček velmi změnil. Budete se jistě divit, když jsem vlastně po dlouhém uvažování zjistil, že se mi ulevilo. Mimo to se ukázalo, že ani v bohatém Německu už není dost takových frem jako dříve.

Naše dobře známá, paní Bettina Verbeek, jednatelka německé odborné skupiny pro jiřinky a fuchsie mi laskavě poslala pár snímků z jiřinkové výstavy.

Při mém stáří už jsem se smířil s tím, že: „dobře už bylo!“ Co jsem za minulá léta viděl je můj konečný dojem i vzpomínka.

Checkers

Seidlerfreude

Extaze

Tim Liebling

Shooting Star

mrs Sw. Hunt

Hradečanka

Tomo

Dick Westfall

Ludvik Mühlstein

Christian Deegen

Ferdinad Dobrotivý

April Dawn

Dutch Carnival

Wynn's John Farmer

Hello there

Brulick

Westerton Ela Grace

Obsah

Slovo předsedy	3
Naši jubilanti	4
Rok 2023 u nás na Západě	5
Jiřinkové slavnosti 2023 v České Skalici	7
Můj rok 2023 nejen s jiřinkami	10
Mezinárodní výstava jiřinek v Dolní Rovni – září 2023	11
Letňany jsou část Prahy	13
Kalendář výstav	13
Křtiny nové odrůdy v Hejnicích	14
Výstava Velké Opatovice	16
Novošlechtění v Plzni – Radčicích	18
Jiřinky v roce 2023 ve Lnářích	20
Co je nového v Británii?	22
Nové odrůdy jiřinek v zahradnictví ve Slovči	25
Recenze knihy „Šlechtění jiřinek“ od Kristine Albrecht	27
Aký je ten svet malý... aj tie kruhy sa uzatvárajú	29
Věra a Eduard Šťastní z Jaroměře	31
Jak jsme nejeli na výstavu BUGA 2023 MANNHEIM	33
Barevná příloha	34

